

Hedelmällinen pankkiyhteistyö – avaimet kannattavaan kehittämiseen

19.3.2026

Semex-päivät 2026, Vierumäki

Rasmus Solajoki
Asiakkuusjohtaja
OP Häme

Saana Tanskanen-Niemi
Asiakkuusjohtaja
OP Suomenselkä

Esityksessä käymme läpi:

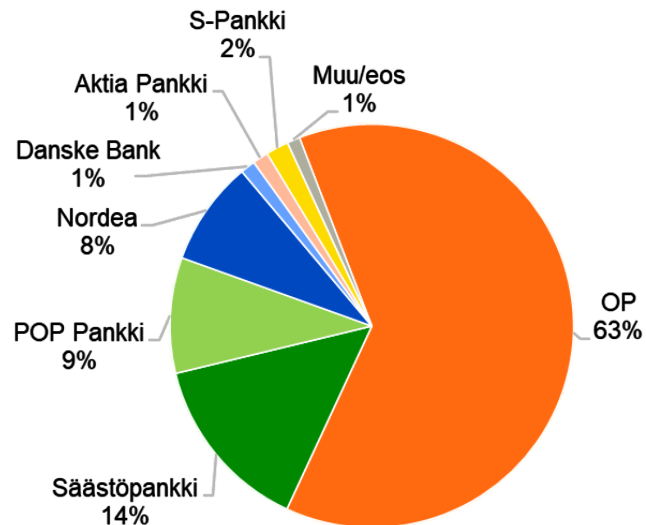
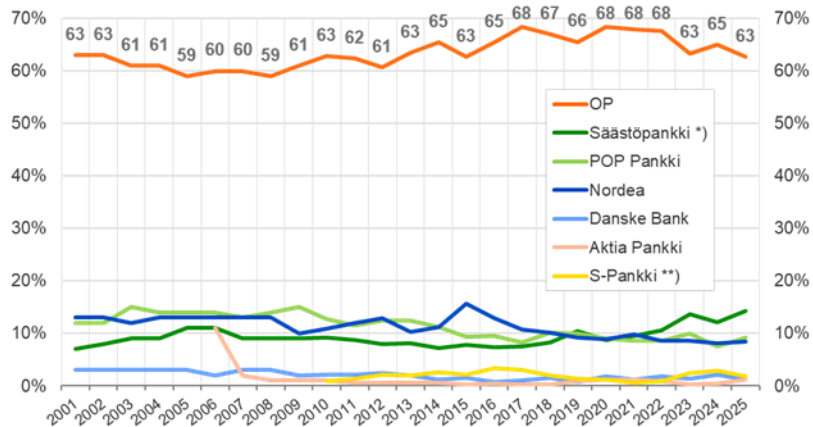
1. Mitä suomalaiselle maataloudelle kuuluu talousnäkökulmasta?
2. Lähtökohdat hyvään investointiin – materiaalia rahoituskysymysten tueksi

Mitä suomalaiselle
maataloudelle kuuluu
talousnäkökulmasta?

OP Pohjolan markkinaosuus suomalaisesta maatalousrahoituksesta 2025

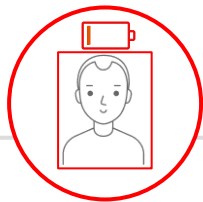
Suomalaisen maatalouden luottokanta supistuu ja yksittäisten maatilojen taloudelliset erot kasvavat

- › Suomalaisen maatalouden **velkaantumisaste** on edelleen suhteellisen korkea.
- › Korkeimmillaan **luottokanta** oli vuonna 2019, mutta nyt on selkeästi nähtävissä muutos laskutrendissä
- › Samaan aikaan **talletusvarojen määrä** on kasvanut poikkeuksellisen korkeaksi.
- › Tilojen velkatasoissa ja maksuvalmiudessa on **voimakasta polarisaatiota** – kuilu hyvin tai huonosti menestyvien välillä kasvaa.
- › **Luottokysyntä** on vahvistunut ja odotamme kasvun jatkuvan vuonna 2026.

Polarisaatio jatkuu... ja kiihtyy

Osalta tiloja tulevaisuuden toimintaedellytykset katoavat – samaan aikaan toisille tarjoutuu mahdollisuuksia kannattavaan kasvuun.

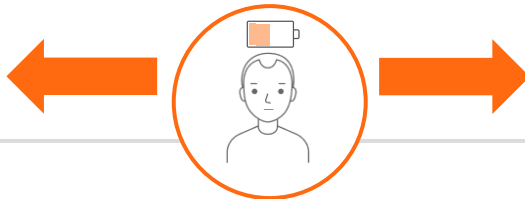
Kärsijät

noin 20 %

- Investointivajetta ja/tai virheinvestointeja
- Tuotantotoiminnan taloudellinen tulos heikko
- Ongelmat ja haasteet usein pidemmän ajanjakson aikana syntyneitä

Suuri keskiryhmä

noin 60 %

- Toimintaa mahdollista **kehittää** investoimalla tai liikeideaa muuttamalla
 - Tuotantoa ylläpidetään kannattavasti sivutoimisena
 - Tilan toiminta ajetaan alas ja maatalous lopetetaan velattomasti
- Sukupolven- tai omistajanvaihdokset mahdollisia, jos kokoluokka ja toimintaedellytykset riittävät

Menestyjät

noin 20 %

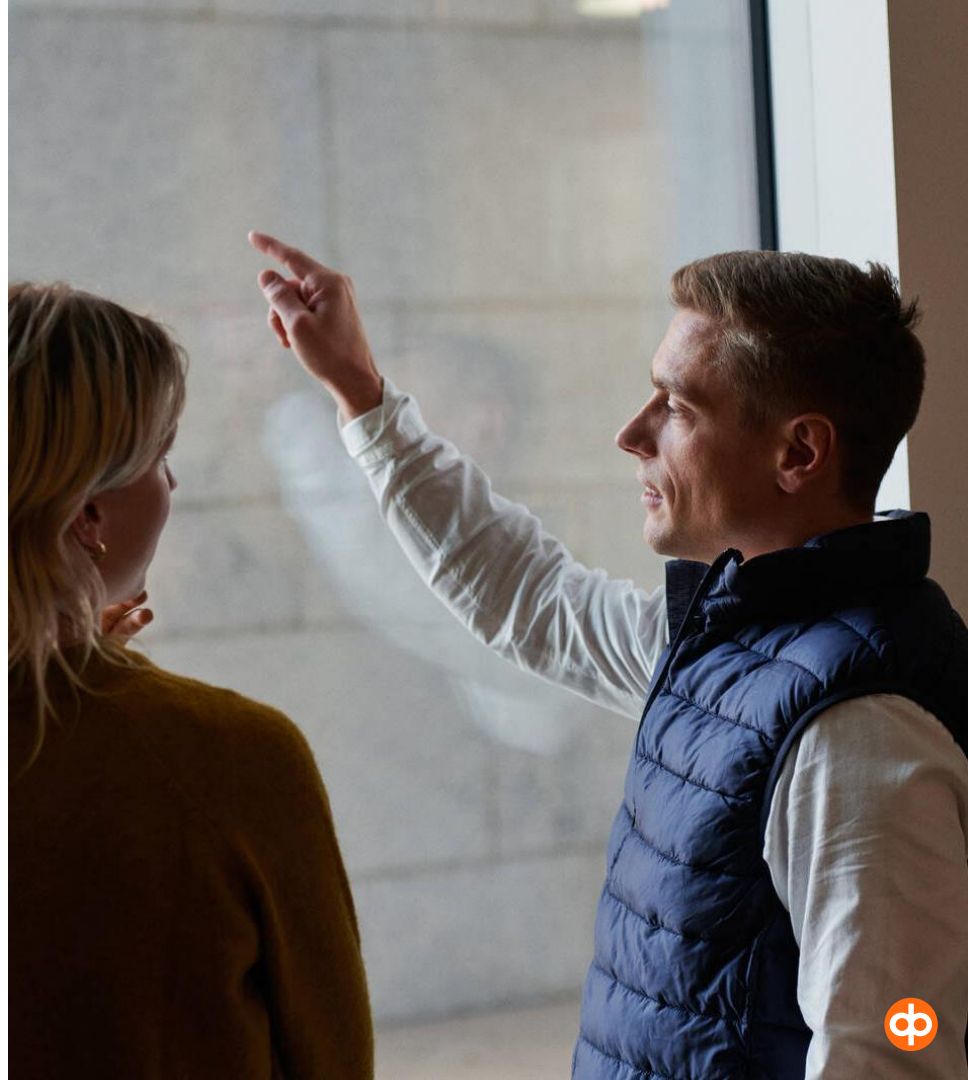
- Varallisuusasema hyvä tai erinomainen
- Selkeä kasvustrategia
- Nykyaikainen, vastuullinen tuotanto
- **Substanssi**– ja talous-osaaminen kunnossa

Lähtökohdat hyvään investointiin –
materiaalia rahoituskysymysten tueksi

Rahoituksen keskeisiä taloudellisia mittareita – tunne lukusi

- A. Kannattavuus
- B. Vakavaraisuus
- C. Maksuvalmius

Kannattavuus

- › Yrityksen peruskannattavuus on lähtökohta sille, että yrityksellä on maksuvalmiutta.
 - › **Käyttökate** on se luku, jolla maksetaan niin korkoja, lyhennyksiä kuin korvausinvestointeja.
 - › Kannattavuutta mitataan käyttökatteella niin suhteellisesti kuin absoluuttisesti.
- › Rahoituspäätöksen yhteydessä tarkastellaan **historiallista kehitystä, välitilinpäätöstä ja ennustetta**.
 - › Ennusteen osalta keskeistä on arvioida sen realistisuutta ja oletuksia.
 - › Ennusteista on aina hyvä tehdä erilaisia versioita ja hakea se kriittinen piste, jossa tila ei enää pystyisi hoitamaan velvoitteita.
- › **Käyttökateprosentti** on tuotantosuantakohtainen eli toiminnasta riippuu, mikä on tavoitteellinen taso.
 - › Rahoittaja on erityisen kiinnostunut siitä, miksi taso (käyttökate/käyttökate-%) on mahdollisesti vaihdellut.
 - › Tilanne on sama, jos tila alisuoriutuisi jatkuvasti suhteessa vertailujoukkoon.

Tunnuslukuja: kotieläintuotannon käyttökateprosentti

Tunnusluvut maito	Erinomainen	Hyvä	Tyydyttävä
Käyttökate -%, perhetilat	> 40 %	30 – 40 %	25 - 30 %
Käyttökate -%, tilat, joilla työvoimaa	> 38 %	32–38 %	26–32 %
Tunnusluvut nauta	Hyvä	Tyydyttävä	Heikko
Käyttökate-%	>40 %	20-40 %	<20 %
Tunnusluvut sika	Hyvä	Tyydyttävä	Heikko
Käyttökate-%	> 22 %	15-22 %	< 15 %
Tunnusluvut kananmunantuotanto	Hyvä	Tyydyttävä	Heikko
Käyttökate-%	>28 %	20-28 %	<20 %
Tunnusluvut broilerituotanto	Hyvä	Tyydyttävä	Heikko
Käyttökate-%	>20 %	10-20 %	<10 %

Vakavaraisuus

- › Yrityksen kannattava toiminta kasvattaa omia pääomia, ja jos voitonjako on maltillista tai osinkoja ei jaeta lainkaan, niin tulos vahvistaa nopeastikin omavaraisuusastetta.
- › Perinteisesti maataloudessa vakavaraisuus on ollut korkea, mutta voimakas toiminnan kehittäminen yleensä syö tätä ja voi haastaa erityisesti uusia toimijoita.
- › Omia pääomia voidaan vahvistaa omistajan toimesta esimerkiksi sijoittamalla varoja SVOP-rahastoon tai osakepääomaan

Vakavaraisuus

- › Keskeinen mittari on **omavaraisuusaste**prosentti.
 - › Tyydyttävä on 20 %
 - › Hyvän raja on yleisesti 40 %
- › Yrityksellä voi olla myös piilovarallisuutta eli pankki tunnistaa taseen arvojen olevan selvästi alle käypien arvojen.
 - › Tilanne voi olla myös toisinpäin.

Maksuvalmius

- › Toiminnan tulisi tuottaa joka hetki riittävästi kassavirtaa, jotta kaikki velvoitteet voidaan hoitaa.
- › Riittävä **käyttökate mahdollistaa** hyvän maksuvalmiuden. Hyväkään käyttökate ei välttämättä takaa riittävää maksuvalmiutta.
- › **Budjetointi** ja sen **seuranta** auttaa osaltaan. Kuukausi-alv työvälineeksi?
- › Maksuvalmiudella helposti **vaikutusta luottoluokitukseen ja rahoitukseen**.
- › Tilinpäätöksessä tilannetta arvioidaan **vuositasolla**, mutta tilanne voi vaihdella **päivä- ja kuukausitasolla** sekä **tuotantosunnittain**.
- › Näihin **vaihteluihin** käytetään erilaisia instrumentteja kuten tililimiittiä ja erilaisia ostolimiittejä, kuten rehulimiittiä ym.

Maksuvalmius

- › Rahoittajan näkökulmasta on keskeistä, että **limiitti toimii ennen kaikkea kassavaihteluiden puskurina** eikä se kasva koko ajan. Kiinnitä huomiota myös käyttöasteeseen.
 - › Poikkeus: Rahoittajalle on useimmiten OK, jos limiittiä tarvitaan lisää toiminnan laajenemisen vuoksi.
- › Yksityistalouden vaikutus maksuvalmiuteen.
- › Hyvinä vuosina **kassan kerryttäminen** – tee säästö- ja sijoitussuunnitelmat pankin kanssa
- › Investoinnin osalta on tärkeä miettiä **käyttöpääomatarve** ennakkoon.

Tunnusluvut	Hyvä	Tyydyttävä	Heikko
Korolliset velat/käyttökate	< 2,5x	2,5x-5x	> 5x
Korolliset velat per käyttökate maito	max 6 (sis. Palkkavaade)		

Maidontuotannon osalta huomioitavia asioita

- › Tuotantos suunnan osalta on olemassa muutama tunnusluku, joita on tärkeä tarkastella rahoituksen yhteydessä.
- › Nurmirehu on keskeinen osa rehustusta ja se täytyy käytännössä viljellä tilakeskuksen läheisyydessä.
 - › Pellon määrä laajennusinvestoinneissa.
- › Velkamäärän on lisäksi oltava kohtuullinen lehmää kohden.

Tunnusluvut	Hyvä	Tyydyttävä	Heikko
Peltomäärä/lypsylehmämäärä	> 1 ha / lypsylehmä	0,7 – 1 ha / lypsylehmä	< 0,7 ha / lypsylehmä
Velkojen suhde liikevaihtoon (kokonaisuus)	< 100	100 – 200	> 200
Kokonaisvelka/lehmämäärä	< 7500	7500 - 10.000	> 10.000

Rahoitus ja investoinnit

- › **Luotonanto perustuu** ennen kaikkea velanhoitokykyyn ja vakuudet tarvitaan siltä varalta, jos asiat eivät mene kuten ajateltiin.
 - › Pelkillä **vakuuksilla** ei tänä päivänä rahoiteta mitään.
 - › **Näiden lisäksi arvioidaan toki muitakin asioita** kuten yrittäjäominaisuudet, tuotanto-osaaminen ja yleisesti erilaiset riskit niin tilan kuin yrittäjän osalta.
- › **Budjetointi ja strateginen ajattelu** investointien ajallisen toteutuksen osalta on keskeistä.
 - › Tämä korostuu mm. lyhytaikaisten konerahoitusten kanssa, jotta kassa riittää joka hetki.
- › Kotieläintuotannon osalta ei voi liikaa korostaa **tuotantotuloksia**.
- › **Monikantayhteistyö** on hyvä tapa selvittää kaikkia näitä edellä kuvattuja asioita erityisesti investointien yhteydessä.

Vinkit yhteistyöhön pankin kanssa ennen investointia

- › Huolehdi erityisesti seuraavista asioista – näillä on konkreettisia vaikutuksia mm. hinnoitteluun, asiakkuuden hoitoon ja käytettävissä olevan ”työkalupakin” laajuuteen, tilanteessa kuin tilanteessa.
 - › Kerro pankille **visiosi** – lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä.
 - › **Aloitteellinen ja avoin yhteistyö** läpi koko asiakkuuden nopeuttaa ja tehostaa toimintaa sekä tuo luottamusta – molemmiin puolin.
 - › Vuosittain toimitettavat **dokumentit** – oli rahoitustarpeita tai ei.
 - › Pidä huoli hyvästä **maksukäyttäytymisestä**.
 - › Riskienhallinta kuntoon –huolehdi kattavasta ja riittävästä **vakuutusturvasta**. Muista myös **lainopilliset asiakirjat**.
 - › Ole **hyvissä ajoin** yhteyksissä – muutokset, rahoitukset, lyhennysvapaat, kaupat jne.
 - › Pankin prosessi on joka tilanteessa samanlainen ja vaatii aikaa, lähtötilanteesta ja olemassa olevista taustamateriaaleista riippuen jopa viikkoja/kuukausia. Pankkien dokumentaatiovaade on moninkertaistunut viime vuosina.

Mikä yhdistää kannattavia tiloja?

> Yrittäjäominaisuudet

- > Analysointi
- > Ennakoitavuus
- > Tahtotila kehittää haastavinakin aikoina
- > Tietoinen, hallittu riskinotto
- > Suunnitelmallisuus
- > Talousosaaminen – kiinnostus lukuihin, mikä vaikuttaa mihinkin
- > Tuotanto-osaaminen – korreloi vahvoihin talouslukuihin
- > Verkostot – näe mahdollisuuksia, älä velvollisuuksia/kilpailua

Yhteenveto

- › **Ennakoi ja pohdi** asioita kolmen vuoden aikaperiodilla.
 - › Pysähdy ajoittain lukujen äärelle ja mieti suunnitelmien vaikutuksia lukuihin ja toisinpäin.
- › **Keskustele rahoittajasi kanssa**
 - › Konerahoituksissa voi olla järkevä käyttää rahoitusyhtiötä, jolloin sinulle jää kiinteistövakuuksia käyttöön niin lisämaaostoihin kuin tuotantoinvestointeihin.
- › Pidä rahoittaja lähellä, vaikka sinulla ei ole rahoitustarpeita.
 - › Näin pysyt paremmin tietoisena rahoitusalan muutoksista ja voit ennakoida näitä paremmin arjessasi, jolloin voit tarkentaa suunnitelmiasi nämä huomioiden.
- › Investoinneissa ota **yhteyttä tärkeimpiin yhteistyötahoihin**. Pohditaan asioita yhdessä **monikannassa**.
- › **Varaudu myös riskeihin!** Tarkista/päivitä vakuutusturva säännöllisesti sekä tilan että henkilöiden osalta. Myös lainopilliset asiakirjat (edunvalvontavaltuutus, testamentti, avioehtosopimus) ovat konkreettisia riskinhallintakeinoja.

Uskomme hedelmälliseen
pankkiyhteistyöhön –
Maatalous on meille
kaikille tärkeä toimiala ja
haluamme olla mukana
sen kehittämisessä
sitoutuneena
yhteistyökumppanina.

A photograph of two men laughing together outdoors. On the left, an older man with grey hair and a beard, wearing a green long-sleeved shirt and blue trousers, is laughing and holding onto the side of a vehicle. On the right, a younger man with dark hair, wearing a grey t-shirt with a Superman logo and dark trousers, is sitting in the driver's seat of the same vehicle, laughing and clapping his hands. The vehicle is a dark-colored utility vehicle with a roll-over protection structure and multiple LED lights mounted on top. The background shows a red corrugated metal building and a blue corrugated metal building.

Menestytään yhdessä!
Nyt on aikaa kysymyksille.